

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

„ASOCIAȚIUNII”
SIBIU

26 c

Abonamentul :

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria.

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegrafului Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză.
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor :

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

Se desvălește iarăși slava Ortodoxiei

Spuneau mai înainte anumiți teologi din occident că ortodoxia e petrificată și incapabilă să mai producă din sine o mare mișcare spirituală. Judecând din afară și deci fatal ținând cont în judecata lor numai de elementele spațiale, cantitative, netrăind în ortodoxie și prin urmare nesimțindu-i puterea condensată în forme strâmte și umile — dar reala și nesfârșit de adâncă putere — era ușor să facă astfel de afirmații.

La eroare mai contribuia și faptul că se aprecia numai ceea ce li se părea lor că e valoare, pentru că o aveau și ei în confesiunea lor, pe când valorile specifice, adevărate, ale ortodoxiei nu le vedeau. Până azi protestanții de duzină și sectarii, își închipue că atunci când omul *ascultă* rugăciunea și n'o spune *el*, când *ascultă* citindu-i-se Evanghelia și n'o cetește *el*, nu poate avea trăire religioasă, nu poate avea mișcare de credință în sufletul său. Ei nu-și pot închipui că credința și experiența religioasă e cel puțin tot așa de puternică — dacă nu cu mult mai mult — la ortodox când i se cetește *o molitvă* de preot, pe cât e la sectar când se roagă singur sau în grupă. Știe și ortodoxul să se roage singur și-o face în casa sa, dar rugăciunea aceasta el știe că păstrează încă ceva din lumea aceasta, ceva omenesc, ceva dela el, — pe când rugăciunea făcută de preot e cu totul din altă lume (das ganz Andere); ortodoxul vede la auzul ei direct realitatea dumnezească. E absurd ce se spune de sectar că ortodoxul trăește în întunec și necunoștință de Dumnezeu, că abea când se face sectar devine religios. Sânt aci două feluri de religiozități: una orientată subiectiv, numai la rugăciunile *lui*, numai la cântările

lui, cealaltă orientată mai mult obiectiv: vede pe Dumnezeu prezent mai ales în rugăciunea bisericii, în cuminecătura de pe altar, în icoane, în cruce etc. De aci provin și mari deosebiri psihologice între reprezentanții unei religiozități și ai celeilalte. Unii vor mereu să simtă în ei pe Dumnezeu și în nerăbdarea lor se pare că-l simt de câteori li se mișcă puțin sângele mai nefiresc; ceilalți mai mult *văd*, contemplează pe Dumnezeu și nu fac nici o sforțare pentru ca să aibă firesc această experiență de câte ori sânt în legătură cu cele ale bisericii. Protestantul, sectarul — catolicul chiar, pentru că și el e inclinat să țină liturghia și cultul bisericesc drept rit — vede în slujbele bisericești *forme* omorătoare de duh; ortodoxul vede în ele însă realități dumnezeiești mai reale ca propria sa persoană.

Cu un cuvânt credința, experiența religioasă, conștiința prezenței lui Dumnezeu a fost în ortodoxie și în timpurile grele prin cari a trecut biserica ortodoxă, puternică, vie, a fost o stâncă de care s'au sdrobit toate tentativele adversare, a fost o putere înălțătoare și îndumnezeitoare de suflete. Dar Dumnezeu a vrut în adâncă Sa înțelepciune, care nu e înțeleasă decât târziu, ca ortodoxia să poarte un timp îndelungat vestmântul umilinții, a vrut ca slava ei să se ascundă, să se deșerte, asemenea celei a dumnezeescului ei întemeietor, poate pentru a face nebună înțelepciunea învățaților cari judecă cu criterii din lumea aceasta externă, cari atribue realitate numai la ceea ce se vede mare — catolici, protestanți, sectari.

Dar iată că puterea dumnezească a ortodoxiei, comoara duhovnicească ce-a lucrat as-

cuns în cele mai mari adâncimi, ale sufletului ortodox, — începe să-și arunce razele unei străluciri mult promițătoare și nebănuite de străini peste o lume dezorientată și prinsă în vârtejul agitat al tuturor crizelor.

Ortodoxia pășește pe arenă pentru că i-a sosit ceasul ei. Glasul ei încep toți să-l simtă că e glasul veridic al lui Dumnezeu; luminile ce încep să iradieze din ea simt toți că nu sânt lumini false venite din izvoare de dincoace de limita lumii acesteia. În glasul acesta, în manifestările ortodoxe din ultimul timp, se simte putere nesfârșită, se simte că grăește un duh care a meditat în sine multă vreme și care are de spus multe și de rostit judecăți inapelabile. Mișcarea ortodoxiei are în ea accentul desfășurării unei vitalități de tenziune maximă. Coloratura ei spirituală cuprinde delicatele frumuseți și gingășii ale florilor cari germinează sub zăpezile sfârșitului de iarnă.

Spiritele de elită ale lumii își întorc privirile spre ortodoxie. Scrierile teologilor ruși din împărăție sânt căutate cu aviditate și-au produs o adevărată panică în pătura conducătoare a catolicilor și a protestanților. La lumina ce se revelează din aceste scrieri, pălesc toate măruntele arguții și ifoasele filozofice ale neotomismului, iar desperata filozofie religioasă protestantă se retrage la colț.

Una dintre aceste scrieri, o succintă sinteză a forțelor spirituale ale ortodoxiei, un concis rezumat al cuvântului ce are să-l spună ortodoxia mai tuturor tragicelor întrebări de azi, al cuvântului înseninător și plin de vraja rezonanței divine, — a ieșit și în românește din tipografia mitropolitului Andrei Șaguna. Este «Ortodoxia» arhipresbiterului Sergiu Bulgakoff, carte care resurecționează nădejdiile și optimismul oricărui ortodox ce-o cetește.

Ce să spunem apoi de acea viguroasă rază de lumină ce-a tășnit din adâncurile sufletului ortodox sub forma «Frăției ortodoxe române». Conștiințele creștine ortodoxe ale intelectualilor noștrii, conștiințe ce păreau iremediabil amortite, s'au scuturat dintr'odată de toată cenușa așternută peste jarul dumnezeesc din ele de fanfaronada unei științe care limita privirile la ceea ce se vede, dându-ne acest curent pe care-l vedem cum crește și se animează continuu.

Cântarea dlui prof. Sextil Pușcariu, ținută la constituirea F. O. R.-ului, secția Sibiu, un imn serafic, fermecat, ca și ortodoxia pe care a cântat-o, a fost ea însăși duh din duhul ortodoxiei, duh de frumusețe duhovnicească, de dreaptă chibzuială, de dulce omenie, de adâncă privire în tainele vieții românești.

Coloratura sufletului românesc, vraja divină a ortodoxiei românești, încă nu e, nici ea, precipitată în concepte și înche-gată în sistem. Dar o intuiem ceice o trăim și-am trăit-o la vatra părinților din sat, și cei mai buni dintre noi o cântă în imaginile poeziei. A sosit însă vremea s'o elaborăm ideologicește ca s'o vadă și ceice n'o trăesc direct.

S'o vadă atât cât se poate vedea de unul care n'o trăește. Aceasta a spus-o și dl Sextil Pușcariu: «Noi n'avem încă o ideologie ortodoxă. Unul din punctele principale ale F. O. R.-ului e s'o creeze».

Procesul puternic ce s'a început de revelare a slavei Ortodoxiei, va da realitate și acestei dorințe.

Ortodoxia a intrat în faza «preainălțării».

D. S.

Adunarea eparhială

Adunarea eparhială, a reprezentanților clerului și poporului din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, s'a întrunit în primele zile ale acestei săptămâni.

Duminecă, în 18 l. c., s'a ținut sf. Liturghie, săvârșită de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, asistat de I. P. C. Sa Arhimandritul Policarp, starețul sfintei mănăstiri Hodoș-Bodrog, protoiereii Dr. Iosif Blaga Brașov, Ioan Căndea Avrig, I. Duma Petroșani și de preoțimea bisericii catedrale. — În decursul liturghiei a hirotonit întru presbiter pe diaconul Ioan Chioariu. La finea sfintei liturghii, I. P. S. Sa a oficiat slujba invocării Duhului sfânt, rostind după aceasta o înălțătoare predică în legătură cu pericopa zilei: *Veniți după mine și Eu vă voi face pescari de oameni* (Mat. 4, 18):

I. P. S. Sa a demonstrat că Biserica s'a răspândit prin propovăduire și trăiește prin apostolat.

Apostolatul nu se restrânge numai la Cler, ci privește pe toți fiii bisericii. Universalitatea apostolatului este gloria Bisericii lui Hristos și e timpul suprem ca să se întindă apostolatul în familie, în școală și în societatea întreagă. Apostolatul Clerului trebuie sprijinit prin apostolatul mirenilor. Frăția ortodoxă română care a luat ființă la 5 Martie a. c. în Cluj, este semnul mobilizării sufletești a întregii suflări ortodoxe. Fericiti sunt toți aceia, cari au prilejul a se înscrie în Oastea Bisericii, în apostolatul mântuitor.

Cuvântul arhieresc a impresionat adânc întreg publicul credincios.

La finea cuvântării I. P. S. Sa a împărțit anafora și a fost condus în procesiune la reședință.

După o pauză de 25 minute la ora 12 I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, invitat prin o deputațiune, stătătoare din membrii D. Borgia, I. Gigurtu, I. Ionică, Al. Lucescu, Iosif Morariu, I. Simian și Toma Vasinca, să binevoiască a deschide și a conduce adunarea eparhială, I. P. S. Sa vine în catedrală, ocupă locul prezidențial și rostește cuvântul de deschidere a adunării.

În vorbirea de deschidere I. P. S. Sa a arătat că majoritatea credincioșilor și a poporului nostru având ocupație principală agricultura, prin firea lor religioasă sunt conservativi, țin la obiceiurile religioase străbune și sunt atașați de biserică și de credința în Dumnezeu. Dar începem să avem și o clasă muncitorească,

iar aceasta se orientează în altă direcție. De aceea Clerul și autoritatea bisericească trebuie să se intereseze de sufletul muncitorimii. Face o largă interpretare cuvântării Majestății Sale Regelui Carol al II-lea cu prilejul inaugurării Casei muncii la București.

Biserica noastră n'a fost în legătură cu clasele capitaliste ca alte biserici. Această situație a Bisericii noastre e favorabilă pentru a îmbrățișa cu toată sinceritatea și îndrăzneala cauza muncitorimii și a o ancora sufletește în Biserica noastră. Cercul de studii social-creștine are menirea să studieze problemele sociale.

Recomandă adunării să fie cu atențiune la rapoartele destinate acestei adunări și declară sesiunea deschisă.

I. P. S. Sa numește apoi notari interimari. Citindu-se apelul nominal, se constată că sânt prezenți 47 membri.

*

Alegându-se biroul și comisiunile, s'au prezentat actele intrate la Adunarea eparhială și s'au distribuit, după natura lor, comisiunilor alese.

*

După ședința membrilor Adunării s'au prezentat în corpore la reședința mitropolitană înaintea I. P. S. Sale pentru a-și manifesta dragostea și venerațiunea față de Înaltul Prelat.

În numele membrilor, domnul Dr. Gheorghe Dubleş a adresat I. P. S. Sale următoarele cuvinte:

Înalt Prea Sfințite Părinte,
Nu numai pentru a satisface unei vechi și frumoase tradiții, ci din imboldul unui sentiment de profundă dragoste și stimă față de I. P. S. Voastră ne-am prezentat aici deputații adunării eparhiale ca să Vă aducem omagiul nostru.

Cele două vorbiri magistrale ale Înalt Prea Sfinției Voastre mă scutesc de a mai aduce și cu grai viu nouă admirații. Totuși să-mi îngăduiți ca unuia dintre cei mai vechi deputați ai adunării eparhiale să fac o constatare.

Viața constituțională a adunărilor eparhiale, pulsațiunea lor, întreaga evoluție a lor se caracterizează, când prin preponderanța elementului mirenesc, când prin preponderanța președintelui. Adunările eparhiale de după război, se caracterizează prin preponderanța personalității proeminente a Președintelui. [Voci: așa-il]

Intensificarea vieții religioase la elementul mirenesc al bisericii noastre a fost primul obiectiv al I. P. S. Voastre. Și aceasta prin intermediul corporațiilor bisericești.

Pe noi cei ce am luat parte după război la toate adunările epar-

hiale, ne-ați cucerit, și ne-am dat silința să găsim în noi pe cei ce îi căutați pentru răspândirea ideilor creștine ortodoxe. Astăzi suntem convinși, că adevăratul inițiator al FOR-ului, ați fost I. P. S. Voastră dela care a pornit ideea.

Noi mireni cari ne îndeletnicim și cu politica, am văzut și vedem că I. P. S. Voastră ați înțeles să păstrați conștiința națională care n'a lipsit nici odată din pragul bisericii și apoi să o clarificați și să s intensificați.

Acesta a fost al doilea mare obiectiv. Este acesta cel mai mare serviciu pe care l-a putut aduce biserica statului.

Statele din Europa, în marea prefacere a lumii, se orientează spre dreapta. Orientarea statului nostru tot numai spre dreapta poate să fie.

Marea deosebire între noi și alte state va fi, că până când Mussolini și Hitler a trebuit să caute ulterior o platformă de conciliațiune între biserică și curentul reprezentat de ei, la noi însași biserica ortodoxă determină curentul.

Și noi rugăm pe bunul Dumnezeu cu această ocazie, să Vă dea multă sănătate, pentruca cu tăria de voință de care ați dat atâtea exemple, să înfăptuiți acea ce prevedem prin perspectiva deschisă de munca uriașă ce ați desfășurat până acuma.

Întru mulți ani Stăpâne!

[Urări de „Să trăiască” la adresa I. P. S. Sale].

I. P. S. Sa răspunde membrilor adunării următoarele:

Prea Stimaților și Prea Iubiților Domni și Frați!

Sentimentele pe cari mi le tălmăciți în numele poporului credincios îmi sunt foarte prețioase și-mi servesc ca un îndemn mai mult pentru a-mi pune toate puterile în slujba sfintei noastre biserici.

Biserica trebuie să stea într'ajutor neamului și țării în mijlocul frământărilor prin cari trec astăzi.

Bucuria mea este mare când văd angajat elementul mirenesc la o entuziastă luptă de apărare a bisericii.

E într'adevăr înălțător să vezi un popor întreg apărându-și comorile sufletești ale credinței sale strămoșești. Aceasta este tradiția de glorie a poporului nostru în alipirea sa către biserica ortodoxă.

Continuând cu dragoste caldă tradiția, privim cu încredere viitorul.

Cu aceste cuvinte mulțumindu-Vă încă odată, Vă împărtășesc binecuvântarea mea arhierescă.

Entuziaste aclamări de „Să trăiască”.

*

La ora 1 $\frac{1}{2}$ p. m. I. P. S. Sa a întrunit la ospitala Sa masă pe membrii Adunării eparhiale.

*

Ședința a II-a Luni, 19 Iunie a. c.

În sala prefecturii, la ora 4 p. m., sub prezidenția I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae.

După citirea și verificarea sumarului ședinței prime, se intră ordinea de zi. Comisiunea organizatoare, prin raportorul ei, dnul N. Colan, prezintă raportul secțiilor unite ale Consiliului arhieresc. Cheea spirituală a acestui raport este cuvântul sfântului apostol Pavel: „Socotiți drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, că zilele sunt grele” [Efes. 5, 15—16].

Raportul cuprinde următoarele capitole:

1. Cu privire la dinasticismul bisericii noastre și cu privire la vizita, pe care a făcut-o Majestatea Sa Regele Carol al II-lea în centrul Arhiepiscopiei noastre în zilele de 24 și 25 Iulie 1932, — la propunerea I. P. S. Mitropolit Nicolae, se trimite M. Sale Regelui Carol al II-lea o telegramă omagială.
2. Religiozitatea tradițională.
3. Apropierea de biserică a păturii intelectuale.
4. Cercul de studii social-creștine.
5. Viața bisericească constituțională.
6. Relațiile dintre biserică și stat.
7. Viața bisericească administrativă la centrul eparhial și în protopopiate.

Se constată că sbuciumul vieții și criza nu se pot remedia prin mijloace materiale, ci spirituale.

Evanghelia e neschimbată iar lumea trebuie să se acomodeze ei. Convertirea la Hristos e soluția unică și sigură. Biserica se străduiește să pregătească această convertire, prin actualizarea pietății vechi, în Oastea Domnului și în Frăția ortodoxă.

Legăturile multiple ale bisericii cu factorii vieții publice și științifice e justificată prin rolul, ce-l are religia în plămădirea vieții celei nouă.

Propunerile comisiunii au fost primite cu aclamațiune. —

Urmează raportul secției bisericești. Referent protopopul I. Duma. Raportul se împarte în următoarele capitole:

1. Activitatea ierarhică.
2. Activitatea Consiliului arhieresc.
3. Clerul pastoral.
4. Disciplina.
5. Condițiile morale ale vieții credincioșilor.
6. Academia teologică.
7. Școala de cântăreți.
8. Date statistice.

În concluzie se arată că din an în an avem în biserică schimbări de pozițiuni în general, și în raport cu agendele proprii, și în raport cu lumea. Din trecutul îndepărtat biserică a fost una cu poporul, mai ales în parohie.

Problema educației, a catehizației, misiunii, propagandei nu se

restrânge la parohie, ci privește întreagă biserica.

La discuția în general, dnul Rauca Răucean s'a ocupat de stările bisericesti din Săcuime. A luat cuvântul deputatul Dr. V. Glăjar, arătând opera pozitivă în săcuime prin biserică. Dă lămuriri protopopul A. Nistor, Dr. Știrbeț, Horea Teculescu și pe urmă I. P. S. Mitropolit Nicolae își arată deplina mulțumire cu rezultatele activității clerului și cu trezirea conștiinței ortodoxe în săcuime, îndemnând pe toți la unire și la dragoste.

Ședința a III-a Marți, 20 Iunie a. c.

În sala prefecturii la ora 9 a. m., sub prezidenția I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae.

Notarul ședinței citește sumarul, care se aprobă.

Raportorul Ion Duma citește concluziile comisiei bisericesti. Cele mai multe primite în întregime și fără discuție; la p. 5 despre divorț, se cere prin deputatul Șuiaga o intervenție la forurile în drept ca deodată cu unificarea codurilor de legi să se facă și armonizarea legii civile cu dreptul canonic în chestia căsătoriei și a divorțului. Iau cuvântul în această chestie deputații: Dr. P. Groza, A. Lucescu, Dr. Știrbeț, Dr. Filimon, prot. Oana și alții.

I. P. S. Sa rezumă discuțiile și astfel se completează propunerile comisiei, enunțându-se ca concluz.

Plecând din principiul constituțional că actului civil al căsătoriei trebuie să-i urmeze și actul bisericesc al căsătoriei, și cum în legile speciale de drept comun acest principiu încă n'a fost introdus, deși el trebuie să fie nelipsit într'un stat creștin și ortodox, cât și considerând că plecând din ideea de importanță pe care jurământul trebuie să-l aibe și ca fond dar și ca forma solemnă ori unde el este luat, dar îndeosebi în justiție, — adunarea își exprimă via sa dorință ca aceste probleme să fie tratate de organele legislative și administrative ale țării cu toată importanța ce o reclamă, sufletul unei populațiuni credincioase — și ca atare roagă pe I. P. S. Sa să fie interpretul acestor sentimente în fața sf. Sinod și în fața guvernului țării.

Urmează raportul secției culturale, citit de dl profesor Baboiș.

Raportul are următoarele capitole:

1. Centenarul nașterii lui I. Popescu.
2. Problema educației:
 - a) Preoți catiheti,
 - b) Conferențe catihetice,
 - c) Catehizația în școala secundară.
3. Așezămintele religioase eparhiale, licee, școala normală, orfelinat.
4. Edificiile școlare.
5. Subvenția culturală a universității săsești.

La discuția generală profesorul A. Popa în o cuvântare mai lungă și bine documentată arată primejdia ce amenință școala de stat și educația națională. Se închid școli în regiuni cu populație ortodoxă și se înmulțesc școli printre minoritari.

Domnia Sa prezintă o moțiune ca biserica ortodoxă prin Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei să intervină în adunări, ca guvernul țării să cruțe biserica de toate jignirile ce i s'au adus până azi.

Să se achite toate restanțele pe Octomvrie, Noemvrie și Decemvrie 1931, cât și pe Februar, Martie și April 1932.

Protopopilor ortodocși prezenți în serviciu azi să li se recunoască drepturile câștigate, achitându-li-se tuturor a aceleași diurne și aceeași leafă ca și protopopilor confesiunii greco-catolice, fiindcă e inadmisibil ca azi, protopopul greco-catolic să fie plătit cu Lei 2250 lunar iar protopopul ortodox român abia cu Lei 700 lunar.

În toate serviciile publice, precum și în învățământul de toate gradele din Ardeal să se numească șefii acestora cum și funcționarii publici dintre fiii bisericii ortodoxe române în raport cu numărul sufletelor.

Arată nesocotirea legii nundu-se profesori de religie ortodoxă fără avizul prealabil al autorității superioare bisericesti, și relevă încă multe gravamine ce se fac în dauna bisericii noastre și a slujitorilor ei.

În fața acestor metode de guvernare Adunarea eparhială a hotărât a lupta în cadrele legii țării, uzând de mijloacele dictate de prestigiul bisericii, pentru că biserica noastră nu cere favoruri, ci cere a fi tratată cu aceeași măsură cu care sunt tratate și celelalte confesiuni din țară.

Ședința IV s'a ținut în 20 Iunie la ora 4 p. m.

După autentificarea procesului verbal al ședinței a III-a, comisiunea organizatoare prin raportorul N. Colan prezentează literile fundamentale, precum și regulamentul eforiei *Fundațiunii culturale „Dr. Ioan Mihu“*.

La propunerea comisiei adunarea aprobă atât literile fundamentale cât și regulamentul fundațiunii Dr. Ioan Mihu; ia cu aprobare la cunoștință bilanțul despre gestiunea fundațiunii pe anii 1927—1932 și dă descărcare convenită eforiei fundațiunii pentru această gestiune.

Adunarea decide totodată să se scrie și să se tipărească biografia fericitului fondator Dr. Ioan Mihu și să fie răspândită în cercuri cât mai largi.

I. P. S. Sa rostește următoarele:

În clipa aceasta când s'au aprobat literile fundamentale și regulamentul fundațiunii Dr. Ioan Mihu, lăsată bisericii noastre, e momentul solemn să ne gândim la sufletul mare de român și ortodox al fericitului Dr. Ioan Mihu.

Biserica păstrează numele binefăcătorilor săi și va pomeni cu pietate recunoscătoare întotdeauna faptele și numele lui Dr. Ioan Mihu.

Dumnezeu să binecuvinteze gândul și opera fondatorului!

Să ne înălțăm sufletele către Dumnezeu și să-L rugăm să așeze sufletul fondatorului Dr. Ioan Mihu între cei buni și drepti.

Dumnezeu să-l odihnească!

Adunarea eparhială ridicându-se, a ascultat cu multă pietate cuvintele Înaltului Ierarh. —

Adunarea eparhială s'a ocupat apoi exclusiv cu partea financiară. Comisiunea financiară prin raportorul S. Olariu a citit temeinic raportul general al senatului episcopesc, precum și mai multe rapoarte speciale, scoțând în relief faptul, că Comisia financiară a făcut un sever control la Cassa arhidiecezană, unde s'a aflat totul în cea mai bună ordine, convingându-se despre administrarea și chivernisirea exactă și corectă a averii bisericesti.

A făcut bună impresie faptul, că și în această nemaipomenită criză financiară simțul de jertfă al credincioșilor noștri este încă viu.

Donațiunile mai însemnate în anul trecut au fost următoarele:

	Lei
Societatea minieră „Mica“ pentru biserica din Brad	250.000
Prefectura jud. Târnava mică pentru biserica din D. Sântmărtin	200.000
Soc. minieră „Mica“ pentru biserica din Baia de Criș	70.000
Dl Atanasie Popovici, pentru biserica din Mediaș	50.000
Dl D. Floru, pentru biserica din Brad	50.000
Primăria Diciosânmărtin pentru biserica din Diciosânmărtin	50.000
Prefectura jud. Treiscaune pt. biserica din Arini	42.000
Comuna politică Brad, pentru biserica din Brad	30.000

I. P. S. Sa a exprimat și din partea Sa în numele Adunării eparhiale mulțumiri tuturor donatorilor și în deosebi celor prezenți, dlui Ioan Gigurtu directorul general al societății „Mica“ din Brad, dlui Alexandru Lucescu consilier la comitetul de revizuire din București, fost prefect al județului Târnava-mică, stăruiind pentru ridicarea bisericii din Diciosânmărtin, precum și actualului prefect al Târnavei-mici, Dr. Ilarie Holom.

Cu acestea fiind terminate toate agendele aparținătoare competenței adurii eparhiale. —

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae adresează membrilor adunării următoarele cuvinte:

On. Adunare Eparhială! Fiind la sfârșitul lucrărilor și a chestiunilor cari au fost avizate sesiunii din anul acesta al Adunării Eparhiale, dați-mi voie să fac mărturisirea îmbucurătoare pentru mine că membrii adunării eparhiale au dovedit un deosebit interes față de chestiunile dela ordinea zilei.

Au fost lămurite din toate punctele de vedere și îndrumate în calea lor de realizare. Ele vor contribui la progresul sf. noastre biserici.

Personal mă simt dator să vă mulțumesc pentru acest interes arătat și pentru ajutorul ce mi l-ați acordat ca

activitatea noastră să fie rodnică pentru biserică.

Eu binecuvintez lucrările și pe membrii Adunării Eparhiale, dorind să vă întoarceți acasă cu pace în mijlocul credincioșilor.

La cuvintele I. P. S. Sale Părintelui Arhiepiscop și Mitropolit, în numele membrilor adunării eparhiale a răspuns dl I. Gicurtu următoarele:

Înalt Prea Sfințite,

Onorată Adunare eparhială, Să-mi fie îngăduit mie, poate contrar obiceiului, să vorbesc în calitate de cel mai tânăr, nu de ani, ci ca membru al acestei adunări; doresc aceasta pentru ca să fac și o mărturie. Am venit în mijlocul Dvoastre cu conștiința, că mi-am făcut și în ultimul timp, și mai dinainte datorita față de biserica noastră ortodoxă. Am asistat cu emoțiune crescândă la aceste interesante și înălțătoare debateri și smerit vreau să mărturisesc, că ceea ce am făcut, nu este nici cât o picătură din un puternic torent, față cu marile îndatoriri sufletești ce ni-a arătat că avem I. P. S. Sa, și față de greutățile materiale și de tot felul prin care trece și cari se pun bisericii noastre ortodoxe.

Înalt Prea Sfințite, Vă rugăm să primiți toată mulțumirea și recunoștința noastră pentru înțelepciunea și bunăvoința cu care ați condus aceste debateri. I. P. S. Voastră ați știut să faceți din aceste debateri, mai mult cu caracter administrativ și material, o adunare îndrumătoare în ale bisericii, directivele sufletești și calea ce se deschide în fața credincioșilor să iasă din cadrul Arhiepiscopiei noastre și să potă servi întregii ortodoxii. Ne rugăm bunului Dumnezeu, să Vă dea o viață lungă pentru împlinirea scopului ce v'ați propus, și nouă să ne dea puterile necesare, să pășim plecând de aici pe calea arătată de Înalt Prea Sfinția Voastră.

Din tot sufletul repetăm mulțumirile noastre și lți urăm Înalt Prea Sfințite mulți ani să vă fie Dumnezeu în mijlocul păstoriților Tai!
[Urle de „Să trăiască“ la adresa I. P. S. Sale].

Nu putem încheia acest scurt raport al nostru despre decursul ședințelor adunării eparhiale, fără a sublinia nivelul înalt, atmosfera sărbătorească, armonia și buna înțelegere care a domnit în tot decursul ședințelor.

Interesantele discuții, frumoasele vorbiri, rostite de mai mulți deputați la diferite chestiuni interesul viu cu care s'a urmărit, mersul discuțiilor și cu deosebire marcantele și luminoasele deslușiri și directive date de I. P. S. Sa, — vor contribui desigur la progresul și înaintarea bisericii noastre; pentru că viitorul ei atârână de modul cum vom ști pune în aplicare vecinicile principii ale Evangheliei Domnului.

„F. O. R.“

Constituirea Frăției ortodoxe române, secția Sibiu

Credincioșii bisericii ortodoxe române din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, invitați în centrul mitropoliei Ardealului, s'au întrunit, în 18 Iunie 1933, în număr mare, la constituirea secției sibieni a Frăției ortodoxe române.

Dupăce, înainte de amiază, au participat la Sfânta Liturghie și la deschiderea adunării eparhiale în catedrala mitropolitană, după amiază, la ora 3, s'au adunat în sala teatrului orașului. Aici s'a făcut deschiderea adunării de constituire, premergându-i cântarea rugăciunii cucernice, executate, dulce și mișcător, de corul studenților Academiei Andreiane.

În discursul său, plâzmuț cu măestria savantului recunoscut și des întrerupt de aprobările auditorului, președintele Frăției ortodoxe române, dl profesor Sextil Pușcariu, care n'a uitat că poartă numele unui colaborator cu mare trecere al fericitului Șaguna, a precizat programul Frăției ortodoxe române, insistând în deosebi asupra concepției și ideologiei ortodoxe. Oratorul cere ca fiecare membru al Frăției, în sfera sa de activitate, să contribuie ca prestigiul bisericii noastre să crească; fiecare membru să fie un apărător hotărât al ierarhilor și preoților, ori de câte ori aceștia vor fi atacați, și să nu sufere ca ortodoxul să continue a fi minoritar în țara sa. Să cerem cu toții ca statul român să aibă toată sollicitudinea pentru biserica dominantă și ca autonomia ei să rămână neștirbită. Duhul marelui mitropolit Andrei trebuie păstrat cu sfințenie. Cu aceste sentimente, izvorâte din dragoste și respect pentru legea străbună, elementul mirean a intrat în F. O. R.

Lungi și însuflețite aplauze însoțesc cuvintele președintelui societății.

La propunerea sa, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae este proclamat președinte de onoare al adunării.

Se trimite, din adunare, următoarea telegramă omagială M. Sale Regelui:

Secția eparhială din Sibiu a Frăției ortodoxe române, constituindu-se astăzi sub președinția de onoare a I. P. S. Mitropolit Nicolae, își îndreaptă întâiul gând cu profund devotament către Majestatea Voastră, urmaș al marilor Voevozi dreptcredincioși, cari întemeind puterea lumească pe harul ceresc au adus în toate vremile purtare de griji și sprijin bisericii și iubirea legii strămoșești.

SEXTIL PUȘCARIU

preș. „Frăției ortodoxe române”.

Și următoarea telegramă I. P. S. Sale Patriarhului Miron:

Secția eparhială sibiană a „Frăției ortodoxe române”, con-

stituindu-se astăzi sub președinția de onoare a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, trimite capului bisericii asigurarea celei mai devotate iubiri și imploră binecuvântarea Înalt Prea Sfinției Tale pentru drumul pe care pornește cu hotărârea de a lucra pentru binele și mărirea bisericii strămoșești.

SEXTIL PUȘCARIU

preș. „Frăției ortodoxe române”.

Luând cuvântul I. P. S. Sa, Mitropolitului Nicolae, a spus, în rezumat, următoarele:

Mulțumesc, în numele acestei adunări, dlui profesor Sextil Pușcariu, președintele „Frăției ortodoxe române”, atât pentru că a venit să prezideze adunarea de constituire a secției arhiepiscopiei noastre, cât și pentru luminoasa cuvântare ce a rostit, zugrăvind, cu atâta pătrundere, rolul salvator al ortodoxiei în istoria poporului românesc. Acest rol îi revine și astăzi ortodoxiei, în deplină măsură. Această convingere o mărturisește „Frăția ortodoxă română”.

În drumul propovăduirii acestei convingeri, întâlnim glasuri răslețe, de curând ivite și printre noi, cari pretind să fie isgonită credința religioasă din viața publică și să rămână cel mult o inofensivă „chestiune particulară”.

Teza îi aparține socialismului și ceice o susțin vreau să scoată statul, societatea, viața economică și cea spirituală de sub influența religiunii.

Dar ea e greșită, ca orice idee care-și are sorginea în necredință. Religiunea este un fenomen universal în omenire și atât de organic legat de sufletul omenesc încât în mod firesc își restrânge acțiunea ei în toate domeniile vieții.

Este religiunea, de sigur o chestiune — nu particulară, ci — personală, căci cum comunică credinciosul cu Dumnezeu, în camera intimă a sufletului său, nu-l poate controla statul și poliția. Dacă am trăi ca Robinson, religiunea ar rămânea izolată în cadrele unei existențe personale. Dar noi trăim în societate, în sânul neamului nostru, care este un organism viu, cu anumite condiții de viață. Constitue o condiție de viață pentru neamul nostru, nu poate rămânea la buna dispoziție „particulară” a orcu. Cine va putea trage la îndoială adevărul, verificat în tot trecutul neamului românesc, că ortodoxia este primordială condiție și forță spirituală a lui? Și cum ar putea

ea să fie ascunsă în unghierul unei chestiuni de natură particulară? Și mai ales aici la noi în Ardeal, unde am trăit prin ortodoxie și sub scutul bisericii ne-am organizat întreaga viață națională? Dar oriunde credința religioasă trăiește într'un suflet, acel suflet se manifestă prin credința sa în mijlocul familiei, a statului, a societății, în orice domeniu de viață al lor. Criza de astăzi, care nu este numai politică și economică, ci în primul rând e o criză sufletească, nu poate fi remediată decât prin puterile de prefacere și înnoire ale credinții religioase.

Din acest punct de vedere se deschid orizonturi largi pentru religiune în viața publică. Biserica noastră trebuie să stee astăzi, poate mai mult ca ori-când, în ajutorul neamului, ca să răsbească cu forțe înnoite deasupra frământărilor și greutăților prin cari trece.

Iată de ce ne bucurăm că intelectualitatea noastră din Ardeal a înțeles semnele timpului când s'a organizat în „Frăția ortodoxă română”. Dar problemele la a căror înfăptuire s'a angajat ea, există în tot cuprinsul țării și prin urmare ea va trebui organizată pretutindenea.

Dl președinte, desfășurând programul Frăției, a declarat că ea va apăra biserica și autonomia ei.

I. P. S. Sa arată în legătura aceasta că autonomia este o condiție esențială pentru dezvoltarea bisericii. Noi nu înțelegem sub autonomie separația dintre biserică și stat. Aceasta ar fi o rătăcire păgubitoare pentru viața națiunii. Dar o biserică robită, este o biserică slăbită în funcțiunile ei, o biserică care s'a rupt legătura cu scopurile supranaturale pe cari are să le propovăduiască, iar o astfel de biserică nu poate fi folositoare nici din punct de vedere național.

Am redat pe scurt cuprinsul acestei cuvântări, care — sperăm — va fi publicată în întregime. —

Dna Eugenia Tordășianu salută adunarea în numele societății Femeilor ortodoxe, care a avut și are un rol de căpetenie în toată mișcarea ortodoxiei; cu atât mai ales va colabora această societate alături de F. O. R.

Prot. I. Duma, din Petroșani, a vorbit în numele preoțimii ardelene, care cu mare plăcere și bucurie a luat act despre F. O. R. cu un program de muncă atât de grăitor, întemeiat pe învățăturile Mântuitorului.

Un răsunset viguros al tinerimii noastre din Valea Jiului a fost, după aceasta, interpretat, prin cuvinte spuse cu toată verva tinerescă, din partea dlui profesor Ghiță, puternic aplaudat.

Studentul în teologie, dl V. Coman, a vorbit ca reprezentant al studenților Academiei teologice „Andreiane”, asigurând comitetul eparhial, că acești tineri au să fie bunii cercetași ai Frăției, slujindu-o cu tot devotamentul generației tinere din Uniunea națională a studenților creștini români. —

Se face alegerea organelor secției eparhiale. Sânt aleși în: Comitetul general al „Frăției Ortodoxe Române” din eparhia Sibiu: Președinte: Gh. Bogdan-Duică; vicepreședinți: Dr. Gh. Preda și N. Colan; secretar: Ioan Sandu.

Membri:

Ordinari: Dr. L. Borcia Sibiu, A. Demian Orăștie, Șt. Demian Făgăraș, Dr. Gh. Dubleş Hunedoara, Dr. I. Culcă Covasna, N. Gavrilesco Petroșani, Prof. Ghiță Petroșani, Dr. Glăjar Brașov, Dr. Il. Holom Dumbrăveni, V. Lazăr Sibiu, Dr. M. Lupaș Săliște, H. P. Petrescu Sibiu, I. Moșoiu Brașov, I. Praznicu Miercurea-Ciuc, H. Teculescu Sighișoara, Dna Eug. Tordășianu Sibiu, S. Țeposu Sibiu, Dr. A. Vlad Orăștie, președintele stud. teologi Sibiu de prezent student V. Coman.

Suplenți: I. Brânzea Brașov, Pant. Bratu Miercurea-Sibiu, V. Bologa Sibiu, I. Vulcuțiu Diciosânmărin, Gh. Dragoș Făgăraș, Ioan Dragomir Sibiu, V. Langa Agnita.

Cenzori: Ing. Eug. Comșa Sibiu, Dr. I. Mafteiu Sibiu, I. Rebea Sibiu.

Cassier: R. Perian Sibiu.

Comitetul de direcție: Gh. Bogdan Duică președinte, Dr. Gh. Preda, N. Colan, S. Țeposu, Prof. V. Lazăr, I. Sandu, dna E. Tordășianu, președintele stud. în teologie, de prezent student V. Coman.

Dl Dr. Gh. Preda, vicepreședintele secției eparhiale Sibiu, mulțumind — în absența dlui Bogdan Duică, — pentru onoarea ce se face aleșilor în comitet, constată că înființarea societății Frăției a fost în adevăr o necesitate a vremii. Exprimă elogii intelectualilor dela Cluj, inițiatorilor și înfăptuitorilor acestei societăți creștine, amintind raportul de armonie între știință și religie. În legătură cu aceasta, insistă asupra viitoarei activități a Cercului de studii social-creștine, întemeiat de Înaltul Chiriarh dela Sibiu.

Dl N. Colan, rectorul Academiei, raportează despre membrii înscriși, urmând ca lista prezentată să se completeze.

La sfârșit, dl președinte, S. Pușcariu, aduce mulțumiri tuturor celor întruniți, pentru interesul viu manifestat și la această ocazie, și declară închisă adunarea de constituire a Frăției ortodoxe române secția Sibiu.

*

Seara, la ora 8¹/₂, s'a ținut în biserica mitropoliei concertul religios, dat de un cor excepțional, stătător din 150 persoane, sub conducerea probată și neobosită a vechiului profesor, T. Popovici, și în prezența unui foarte numeros auditor. Erau corurile mitropoliei

și al școlii normale „Andrei Șaguna”, întărite cu membri din Reuniunea „Gh. Dima” și cu studenți ai Academiei teologice „Andreiane”.

S'au cântat: irmoase [de Gh. Dima], cântări din liturghie [de T. Popovici], alte cântări bisericesti [de Gh. Cucu și G. Muzicescu], cu accente de măreție, care au stârnit în auditorii momente de învioreări creștinești, clipiri de gene la unii, oftări fără voie la alții, și întărire sufletească la toți. Voci de măestre puteri, ca ale solistelor, dna Mioara Stroia și dsoara Claudia Ivan, și ale soliștilor C. Popa, Ion Neamțu, P. Vițelariu, merită toată lauda noastră și a altora.

O savantă conferință a cetit, în cadrul acestor producții, dnul profesor universitar Ștefan Bogdan

despre: Biserică și viața socială, demonstrând ce va să zică învățăturile creștinești ale Mântuitorului — și întâi de toate *caritatea* — coborâte în viața socială a ori căruia neam. Dl prof. Ștefan Bogdan, care face parte din Cercul de studii social-creștine, a stărut și de astă dată asupra superiorității religiei creștine și asupra culturii pătrunse de credință. A fost o prelegere care, cetită de cât mai mulți frați în ortodoxie, ar da roade bune și folos tuturor.

In ziua adunării F. O. R.-ului s'a făcut, la intrarea teatrului, o expoziție de cărți religioase, care s'a și bucurat de atențiunea deosebită a publicului. S'au desfășurat exemplare în preț de câteva mii de lei, în această expoziție, organizată de Bibliotecă Arhidiecezană din Sibiu.

Al treilea răspuns pentru „Unirea”

Seria articolelor, pe cari le public în «Telegraful Român» pe seama «Unirii» dela Blaj, am început-o cu unul care trata chestiunea epiclezei. Un teolog dela Blaj făcuse afirmația absurdă, că epicleza — adică învățătura despre prefacerea sfințelor daruri prin chemarea Duhului Sfânt și binecuvântarea preotului — ar fi dogmă «neobizantină». Această afirmație trebuia pusă la punct. Cele ce le-am scris atunci despre epicleză au determinat pe dl Dumitru Neda, profesor al Academiei teologice din Blaj și redactor al «Unirii», să-mi răspundă (vezi Nr. 22 din 3 Iunie, a. c.). Răspunsul dânsului este de așa natură încât nu poate rămânea fără de răspunsul cuvenit din partea mea. În articolul de față îl voi urmări pas de pas și voi discuta separat fiecare afirmație pe care a făcut-o. Examenul căruia îl voi supune va arăta limpede orișicui, cât de neorientat și de superficial este dl redactor în materia pe care a tratat-o și cât de gratuite sunt afirmațiile așternute pe hârtie, sub haina unei științificități *părate*.

Cea dintâi constatare pe care trebuie să o fac este aceea, că articolul meu a rămas aproape în întregime **fără de răspuns**. Dl Neda a evitat sistematic să intre în discuția propriu zisă a argumentelor pe care le-am adus eu în favorul epiclezei, le-a ocolit, le-a trecut sub o tăcere, care — personal — nu-l cinstește de loc. Acolo unde a încercat să discute ceva s'a dat de gol cu lipsa de pregătire a Dsale în această chestiune. A lăsat neatinsă mărturiile din didascalia apostolilor, din cele două liturgii, armeană și siriacă,

din Ciril al Ierusalimului, Fulgențiu de Ruspe, Ioan Damaschin și din actele sinodului VII ecumenic. Acesta este felul de-a discuta al teologilor dela Blaj. Când nu le place ceva, sau când nu pot răspunde la ceva direct — pentru a nu tăcea ca peștele — deplasează problema, mistifică lucrurile, ironizează persoanele, spun cu trufie vorbe late, crezând că în forma aceasta ieftină se pot achita de datoria lor. După aceste lămuriri prealabile să trecem acum la analizarea obiecțiilor dlui Neda, precum și la așa zisele argumente aduse de dânsul în favorul tezei catolice și să vedem cum stau lucrurile mai de aproape.

D-Sa și-a exprimat mai întâi nemulțumirea pentru tonul cam aspru pe care l-aș fi avut în articolul meu privitor la epicleză. Țin să spun, că de orice se putea plânge dl redactor, numai de acest lucru, nu. Stilul și tonul în care sunt scrise articolele din «Unirea» și mai ales «telefoanele» ei, îi iau dlui redactor în mod apriori absolut orice drept de-a ne face nouă cap de acuză pe această chestiune. Cum adică? Dta să ne împoști pe noi fără nici un scrupul și noi să nu avem nici măcar dreptul de a-ți răspunde după cuviință?... Să nu merg mai departe decât la «telefonul», care m'a făcut să răspund în chestiunea epiclezei. În acel telefon se spunea, că noi ortodocșii neadmițând prefacerea prin rostirea cuvintelor Domnului: «Acesta este trupul meu» și «Acesta este sângele meu»... nu am mai avea prefacerea și deci pe Hristos cel euharistic și, mai departe, că neavând pe Hristos cel euharistic suntem acolo unde sunt protestanții și sectarii. Cu alte

cuvinte am fost băgați într-o căciulă cu protestanții și sectarii. Mărturisesc, că am cetit multe cărți catolice scrise cu ură împotriva ortodocșilor, dar asemenea absurdități nu am găsit în nici una din ele. O prostie așa de mare nu o putea scrie decât un unit dela Blaj, care nu mai vede și nu o putea suferi să fie tipărită decât o hârtie care rabdă totul, cum este aceea a «Unirii». Dle redactor! După ce foaia pe care o conduci ne-a făcut pe noi ortodocșii — nici mai mult nici mai puțin decât — protestanți și sectari, nu eram oare în drept să răspund așa cum am răspuns? Nu eram în drept să-mi apăr — cu argumentele pe care le cunoști și pe care le-ai lăsat neatinsă — punctul de vedere al bisericii mele? Nu eram în drept să infierez ușurătatea fără păreche cu care s'a făcut o asemenea afirmație gravă? De sigur, că, da. Atunci te rog să nu mai învinuiești pe nimeni, căci te afli exact în situația lupului din fabulă, care deși stătea mai sus decât mielul, îl învinuia pe acesta că i-ar tulbura apa. — Ai secerat numai aceea ce ai semănat. Aceasta este o lege valabilă nu numai în natura fizică, ci și în domeniul vieții spirituale.

I. Epicleză romană.

Dl redactor Neda a contestat în continuare adevărul celor ce le-am scris despre epicleza liturgiei romane, spunând, că sunt «afirmații pripite». Argumentele aduse?? Niciunul, absolut niciunul. După ce a citat o parte din cuvintele mele, referitoare la scoaterea epiclezei apusene, zice textual: «Păcat numai că n'are nimica de-aface cu adevărul. *Supplices te rogamus* când a fost scos din liturgia romană? Și de ce să fie un diacon sibian mai strașnic decât însuși Nic. Cabosiloș, care în a să *Ἐπικλησιὰ τῆς θείας λειτουργίας* (cap. XXX) nu poate să nu vadă în ea rugăciunea epiclezei?». Cu această frază goală crede, că a pus la punct o chestiune pentru D-Sa așa de neplăcută.

Drept răspuns voi căuta să arăt în cele următoare pe scurt, că astăzi este un adevăr recunoscut — de toți ceice sunt bine'nțeleși la curent cu știința teologică — deoparte, că liturgia romană a avut epicleza, iar pe altă parte, că urmele acestei epicleze retușate sau modificate pot fi recunoscute și astăzi încă în unele rugăciuni din canonul roman și cumcă nu numai Nicolae Cabosila și eu vedem în *Supplices te rogamus* vechea epicleză, ci și alți teologi apuseni, la a căror studiu îl voi îndruma pe dl redactor.

Existența unei epicleze romane vechi o susțin între alții: E. Bishop într-o disertație publicată în «The liturgical homi-

lies of Narsai» Cambridge 1909 pg. 132—134; W. C. Bishop în lucrarea «The primitive form of consecration». Vezi Revue du Clergé Français, Paris 1908, pg. 645; I. Braun în al său «Liturgisches Handlexikon» din 1924 pg. 92; F. Cabrol în articolul «Anamnèse» din Dictionnaire d'Archéologie chrétienne et de Liturgie, Paris 1924, tom. I. col. 1885; P. Cagiu «Paléographie musicale», Solesmes 1896 tom. V pg. 88 sq.; L. Duchesne în scrierea «Origines du culte chrétien» ed. V. Paris 1925 pg. 187 și 192; F. X. Funk în «Kirchengeschichtliche Abhandlungen und Untersuchungen», Paderborn 1907. pg. 86 din vol. III. El zice: Es steht fest dass der heutige römische Messkanon *nicht ursprünglich ist*; es kann auch keinem Zweifel unterliegen, dass er ehemals die *Epiklese enthielt*; L. A. Hoppe în monografia «Die Epiklesis der griechischen und orientalischen Liturgieen» Schaffhausen 1864 pg. 141, 149, 155, 167, 197, 200—203 și 209; H. Lietzmann în scrierea «Messe und Herrenmahl» Bonn 1926 pg. 121; S. Salaville în articolul său «Épîlèse eucharistique» din Dictionnaire de Théologie catholique, tom. V. col. 219 și V. Thalhoffer — L. Elsenhofer în «Handbuch der katholischen Liturgik», ed. II Freiburg i. Br. 1912, vol. II. pg. 145—146.

Cei cari susțin anume, că urmele vechei epicleze romane pe care o mărturisesc atâția — ar fi în rugăciunile *Supra quae* și *Supplices te rogamus*, de după referatul cinei, sunt: Salaville, l. c.; F. Cabrol, l. c.; L. A. Hoppe, l. c.; F. Probst în monografiile «Liturgie der drei ersten Jahrhunderte», Tübingen 1870 pg. 397 și «Die abendländische Messe vom V—VIII. Jahrhundert», Münster i. W. 1896 pg. 178; P. Cagin l. c.; E. Lingens în articolul «Zur Erklärung der eucharistischen Epiklese» din Zeitschrift für katholische Theologie, 1896 pg. 745; L. Duchesne l. c. și J. B. Thibaut în scrierea «La liturgie romaine, Paris, 1924 pg. 112—116. Toți aceștia sânt catolici. Cum rămânem atunci cu afirmația făcută de dl redactor, că numai Nicolae Cabasila și un diacon sibian ar susține asemenea lucruri? Nu eu, ci dta dle redactor ești acela care nu numai că te-ai «pripit», dar te-ai și «fript» cu afirmațiunile pe care le-ai făcut.

Firește, că toți autorii amintiți mai sus și-au avut motivele lor pentruca să admită existența epiclezei romane. Din motivele acestea amintesc mărturiile a doi episcopi din Roma. Unul este Gelasie (492—496), celalalt Grigorie cel Mare (+604). Într-o epistolă adresată de Gelasie, episcopului Elpidiu de Volterra zice, că liturgia care se face după rânduiala catolică revindică pen-

tru sine o reverință atât de mare, încât nime nu îndrăznește să vină la ea fără conștiința curată. Căci cum să vină jos la sfințirea tainei dumnezeiești Duhul ceresc cel invocat, dacă preotul care se roagă ca El să fie de față, este osândit ca plin de fapte criminale («Nam quomodo ad divini mysterii consecrationem caelestis Spiritus invocatus adveniet, si sacerdos, qui eum adesse deprecatur criminosis plenus actionibus reprobetur». Vezi A. Thiel: *Epistolae Romanorum pontificum genuinae*. Bamberg 1868, vol. I. pg. 486, Fragmentul 7). În acest text se vorbește foarte limpede despre un **Duh ceresc**; acest Duh este **invocat**; invocarea se face **de către preot, pentru a consacra, pentru a sfinți taina**. Au nu sânt acestea elementele esențiale ale epiclezei?

Gelasie mai vorbește și ntr'un al doilea loc despre prefacerea elementelor euharistice prin Duhul sfânt și anume în scrierea sa «De duabus naturis, tractatus III n. 14.

Grigorie cel mare zice și el, că Domnul prefacă pâinea și vinul amestecat cu apă prin Duhul Sfânt, la rugăciunea obștească, întocmai așa dupăcum și-a format sieși tot prin lucrarea Duhului Sfânt trup din trupul Pururea Fecioarei Maria. Iată textul original: «Praescius conditor noster infirmitatis nostrae ea potestate, qua cuncta ex nihilo, et corpus sibi ex carne semper virginis, operante Sancto Spiritu, fabricavit, panem et vinum aqua mixtum manente propria specie, in carnem et sanguinem suum ad catholicam precem ob reparationem nostram Spiritus sui sanctificatione convertit» (Migne, *Patrologiae cursus completus, series lat.* tom. 75 col. 53). Au nu este epicleza acea rugăciune, care tratează despre prefacerea elementelor euharistice prin Duhul Sfânt? De sigur că, da.

Dacă liturgia romană veche a avut epicleza cu cererea pentru prefacerea darurilor prin lucrarea Duhului Sfânt, iar rugăciunile *Supra quae* și *Supplices te rogamus* în forma lor de astăzi nu o mai cuprind, aceasta înseamnă că partea centrală și esențială a epiclezei a fost **modificată** și anume într'un timp care — date fiind nenumăratele modificări prin cari a trecut canonul roman — cu greu poate fi stabilit în mod precis. Această modificare stă însă la tot cazul în legătură cu teoria nouă din scrierile atribuite lui Ambrosie și Augustin. Teoria aceasta — mulțumită autorității mari a acelor dela cari se credea că vine — a câștigat teren și a ajuns într'un moment dat la inevitabilul conflict cu învățătura veche a liturghiei. În acel moment epicleza a fost modificată și făcută inofen-

sivă. Acest lucru îl recunoaște și F. Cabrol în l. c. unde spune, că forma ei a fost modificată ușor («dont la forme a été légèrement modifiée»).

Sper, că prin lectura operelor pe care i le-am indicat, dl redactor se va putea edifica pe

deplin cu privire la chestiunea aceasta. Ea va avea poate și darul de a-l tămădui, pentru viitor, de ușurătatea afirmațiilor goale și gratuite, dându-i o doză cât se poate de mare de prudență științifică. (Va urma)

Diacon Nicolae I. Popoviciu.

Probleme, fapte, comentarii

Ce este ortodoxia? — La această întrebare răspunde un savant mirean, dl Prof. Dr. Victor Papilian, dela universitatea din Cluj. În cuvântarea, rostită la adunarea de constituire a secției eparhiale clujene a F. O. R.-ului, dl Dr. Papilian a făcut, între alte bine primite declarații, și următoarele: „Ortodoxia, cu a ei înfinită spiritualitate, oferă o atmosferă prielnică, dezvoltării insului, dezvoltării colectivității și dezvoltării oricărei idei, care în mod pașnic tinde la progres și armonie socială.

Ea nu contrazice dobândirile științei, nu condamnă sistemele de cercetare, căci depozitară a adevărului ultim, știe că dincolo de frământul gândului, mintea ajunge altcum decât prin preciziunea nesigură a balanței și viziunea opacă a microscopului. Ea nu afurisește, nici nu arde, nu disprețuește și nici nu respinge, ci cu aceeași bucurie primește în sânul ei, pe umilul credincios, fericit de neștiința sa, cât și pe nefericitul savant, care în clipa de desnadejde, vede cât e de sărac cu duhul.

Ortodoxia nu e legată de clasă; ea nu e nici aristocrată, nici burgheză, nici proletară, ea e a tuturor, a întregii colectivități, cumpănind greul societății, când aceasta vrea să strivească individul, și potolind individul, când se ridică împotriva societății. În felul acesta, ortodoxia ne asigură, moral, cel mai mare bun posibil: libertatea... oprind violența, distrugând ura și frânând cupiditatea. Ortodoxia deși atât de tăcută și de modestă, este o forță vie a umanității. După cum, sângele, în organism, circulă fără sgomot și fără conștiința noastră și totuși, pe suportul lui, ne întreține vieața, așa și ortodoxia, constituie reazimul dinamic pe care se bizue întreaga noastră activitate sufletească individuală și morală colectivă“.

După aceasta, oratorul citează cuvintele frumoase ale învățatului cărturar rus Bulgacoff, a cărui celebră carte, *Ortodoxia*, a apărut tocmai acum în traducere românească autorizată, cum am anunțat-o în numărul nostru precedent, sub titlul „o carte de căpătâi“, — o publicație care s'a bucurat, cu ocazia adunării de Duminecă a Frăției, de mare trecere spre bucuria și plăcerea celor ce o cetesc.

Organizarea mirenilor ardeleni, în cadrele bisericii, cu mijlocirea societății F. O. R., este întâmpinată, în *Calendarul de Duminecă*, într'un editorial semnat de dl director al ziarului, Nichifor Crainic, în următoarele aprecieri:

Pentru vremea actuală, de mari învrăjbi sociale, când instituțiile unei democrații fără Dumnezeu s'au arătat incapabile să creeze o coeziune socială, când omul cu toată bunăvoința lui, nu se dovedește în stare să găsească o nouă formă de

organizație prin care haosul social să fie captat și redus la ordine, eminența spiritului bisericesc reappare ca singurul drum al unei noi solidarități unanime a categoriilor sociale. Căci acesta e caracterul social al bisericii ca organizație: totalitatea sau unanimitatea.

Neocrotind pe cei bogați împotriva celor săraci, neasmuțind pe cei săraci împotriva celor bogați, dând exemplu tuturor pe cei virtuțoși, fără să disgrațieze pe cei păcătoși, ea vrea să facă din cei tari scut al celor slabi, mistuind ghimpia dintre oameni în flacăra dumnezească a universalei iubiri creștine. Acesta e înțelesul noii acțiuni pornite de intelectualii ardeleni și care trebuie neapărat generalizată. F. O. R. înseamnă formula socială a iubirii creștine universale.

Preotul și politica.

Tot mai există preoți neînscrși în partide politice. «*Cinste lor!*» exclamă ziarul *Calendarul* într'un număr mai nou, unde prezintă imaginea reală, — prin câteva pilde copiate din experiențe dureroase — a preotului în politică. «Cu cât mai mulți preoți s'au înscris în partide, și cu cât clerul a dat mai mulți deputați de club, cu atât biserica noastră a pierdut mai mult din sărmanele ei beneficii de stat... Firește chestiunea, preotul și politica, are multe părți ce pot să ademească; de aceea orice discuție lămuritoare poate să fie de folos multora dintre cei nedumeriți în această problemă de natură politică.

Ideea de Neant. — Dl profesor universitar, I. Petrovici, a făcut despre ideea de Neant o comunicare, ascultată cu mult interes, la *Academia de științe morale și politice din Paris*, în ședința dela 4 Martie 1933. Această comunicare este publicată acum, în numărul mai nou al *revistei bucureștene Gândirea* (Nr. 5, din Mai 1933).

În memoriul, înfățișat *Academiei amintite*, despre o temă atât de abstractă, dl profesor I. Petrovici a reușit totuși să facă o expunere îngrijită, scurtă și lămurită, *mărginindu-se să judece «valoarea logică a ideii de Neant, drepturile pe care le are pentru a fi socotită ca o idee valabilă, cât și consecințele sale filozofice».*

Se fac citații de păreri din operele cugetătorilor, cari se pro-

nunță pentru și contra ideii de neant; — autorul analizându-le obiectiv, găsește că ideea neantului este contradictorie și himerică, dacă e luată în sensul unei negări totale și absolute a existenței.

În concluziune, studiul dlui I. Petrovici preconizează ideea de Dumnezeu: ideea de Neant este o etapă către ideea de Dumnezeu, — un «punctus terminus», un fărâș unde gândirea obosită poate să ajungă la odihnă. «Dacă ea — ideea de Neant, cu ademenirile sale vremelnice — ne-a îndepărtat de Dumnezeu, tot ea ne readuce spre dansul, și grație ei încercăm a urca din nou în paradisul pierdut».

Inrăuirile spectacolelor de sporturi ale vremii noastre, ca semne ale decadenței noastre, și nu ale renașterii, sânt arătate astăzi de doi domni profesori universitari și scriitori cu prestigiul de mult recunoscut.

Domnii N. Iorga și Nichifor Crainic se declară, în ziarele ce dirigează, cu totul împotriva spectacolelor sportive comercializate și cu influențe din cele mai dezastruoase în psihologia tineretului. Astfel de spectacole, ce produc delirul mulțimii, ar trebui, din contră, să ne întristeze; căci ele — o vedem cu toții — sustrag tinerimea dela pregătirea solidă pentru realitatea vieții.

Decadența epocii noastre „sportive“ este caracterizată și prin câteva cuvinte ale savantului profesor, Dr. G. Marinescu, sărbătorit zilele trecute la fundația Carol, unde a spus: „Mă voi adresa și reprezentanților presei, rugându-i să acorde mai mult interes problemelor științifice în momentul de față, când mulțimea se interesează cu pasiune de luptele brutale de box. Cultul bicepsului trebuie tocmit prin cultul adevărului și al științei“.

Este o primejdie, fără îndoială, — în fața căreia și alți domni profesori, mai puțin iluștri, ar putea avea ceva de zis și de făcut.

Cuvântul de îmbărbătare al unui om de stat. — Ilustrul președinte al republicii cehoslovace venerabilul Masaryk, într'o convorbire acordată de curând trimisului special al unui ziar parizian, spune, între alte lucruri de însemnătate, următoarele: „Trăim, nu aș putea spune propriu zis, în haos; însă ceea ce reprezintă acest haos este o stare intermediară. Privesc lucrurile cu resemnare și le observ. Firește nu mă bucură ceea ce văd; dar cred că alături de mine sânt mulți oameni, cari mai speră în îmbunătățirea ce va fi în viitor, și îmi zic cu resemnare, că tot Dumnezeu care a creat aceste lucruri acestor oameni, nu va lăsa să peară opera sa și o va îndrepta așa cum trebuie. Omul de stat ce poate face? Să lucreze în acest sens, socotind cu aceste lucruri pe care totuși nu le acceptă, le judecă și face ceea ce poate, rămânând credincios principiilor sale morale și concepției sale de progres“.

Încă un cuvânt. Episcopatul romano-catolic al Germaniei declară, în scrisoarea pastorală dată după conferința episcopilor în Fulda, că:

Noi, episcopii germani, nu ne gândim nici pe departe să desconsiderăm sau chiar să împiedecăm deșteptarea națională. Noi, catolicii germani, n'avem nevoie de-a lua o nouă atitudine față de popor și patrie. Tocmai noi, cei aparținători bisericii catolice, în care autoritatea are un rol deosebit, știm să apreciem o accentuare mai puternică a autorității noului regim german și să ne supunem acestei autorități; așteptăm însă, ca autoritatea statului să nu rezeze din libertatea umană mai mult decât cere binele obștesc. Scrisoarea pastorală cere dreptate atât în politica internă a statului, cât și în cea internațională a națiunilor biruitoare, spunând, că accentuarea exclusivă a rasei și a sângelui, când e vorba de-a face parte din ființa unui stat, provoacă nedreptăți. La sfârșit episcopii mărturisesc că nu vreau, cu nici un preț, să refuze statului puterile bisericii, pentru care însă cer scutul statului.

În această scrisoare a episcopatului catolic german nu mai găsim accentele războinice din circularele prin cari au tunat mai anii trecuți împotriva lui Hitler.

Misiuni religioase. Comuna Almașul-mare, însemnat centru minor, în apropierea Zlatnei, a fost, Dumineca trecută, sediul unor înviorătoare manifestări religioase, organizate de cercul religios Balșa.

Serviciul divin, oficiat în sobor de 12 preoți, este ascultat de asistența evlavioasă a sutelor de munceni, atrași de proporțiile neobișnuite ale serbării. Centrul preocupărilor misionare era problema muncitorească și sectantă.

Părintele A. Băilă, vorbind despre «Sfinții în biserică noastră», înfățișează credincioșilor figurile marilor sfinți și mucenici ai bisericii ortodoxe. Părintele Codrin vorbește, la vecernie, despre «Jertfa de seara», iar părintele V. Glodeanu, despre «Geneza și combaterea bap-tismului», — clară și temeinică revelare a rălăcirilor sectanților.

După amiazi credincioșii au avut bucurie să audă un program ales, de recitări, coruri și orchestră, predat de elevii liceului din Orăștie sub conducerea dlui director A. Demian, care a ținut apoi o interesantă cuvântare despre stâlpii de temelie ai unității naționale... Relevă însemnătatea ortodoxismului, ca prim factor în consolidarea noastră ca neam cu o limbă unitară, o cultură proprie și o istorie plină de învățăminte.

Serbările, de soiul acesta, aduc multă seninătate și întărire în sufletul sbuciumat al muntenilor săraci și necăjiți.

**Organizați
Oastea Domnului**

Când e rea-credință!

Un redactor al ziarului «Cuvântul» comentează cu hazul unui «Mitică al naibii» cererea preoțimii din eparhia Clujului «ca sf. Sinod în baza dreptului său de supremă competență spirituală în patriarhia noastră, autonomă și independentă, să binevoiască a șterge o stare dureroasă și chiar rușinoasă din sânul bisericii noastre, aducând o lege care să admită recăsătorirea preoților văduvi în toată patriarhia, cu atât mai vârtos că în unele parohii este deja pusă în practică» (Renașterea din 14 Mai 1933).

«Mitică» dela «Cuvântul» care a intrat la ideea că preoțimea ardeleană nu-i ca cea dela București și pace, n'ar mai fi băiatul «deștept» care ține să fie, dacă n'ar putea-o aduce acolo pentruca să dovedească mă rog, că și de astădată ungureni ăia nu sunt rumâni.

Și să vezi cum o scoate deșteptul Mitică! Se face a uita că cererea e adresată Sf. Sinod și pune în loc Parlamentul, mai accentuiază de vre-o două ori că preoții din vechiul Regat ortodocși, nu ca boanghenii, sunt departe de astfel de preocupări, și iată ce teribil contrast a ticluit între ortodoxia preoțimii vechiului Regat și burghezia preoțimii Ardealului, care cere Parlamentului să-i legitimeze chestiunile spirituale.

Dragă Mitică, vei fi mălăuț băiat șmecher, da las'o asta pentru înveselirea la o țuică. Fă bine și află că tatre preoții din Ardeal nu e nici unul care să se fi căsătorit a doua oară, pe când între cei din vechiul Regat sânt sute căsătorii civile și tolerați de autoritatea bisericească. Ia observă bine moțunea preoților dela Cluj și vezi motivul cererii lor: «pentru a șterge o stare dureroasă și chiar rușinoasă din sânul bisericii noastre», așadar în primul rând nu să se căsătorească ei, ci ca să le facă o situație dăună acelor preoți din Vechiul Regat cari se căsătorec și fără a mai cere voie prin moțuni.

Noi n'am fi vrut să-ți amintim aceste lucruri, și nu vrem în nici un caz să jignim prin această marea majoritate a preoțimii din Vechiul Regat, care e la înălțimea chemării ei și care știm că nu se solidarizează cu reaua credință și cu «fandacia» matala de băiat hazliu.

Sanatorul dela Schitul Păltiniș

În munții Rășinarului, în mijlocul codrului de brad, la 1400 m. altitudine, la 30 km. depărtare de Sibiu și 19 km. depărtare, de cel mai apropiat sat, se află acest sanator, departe de șgomotul satelor și orașelor și încunjurat de pace. În apropierea lui o bisericuță frumoasă din lemn, unde oaspeții se pot închina zilnic Mântuitorului. Dela sanator în toate părțile pornesc poteci îngrijite. Oaspeților le stau la dispoziție diferite distracții, ca tenis, popice, radio, pian etc. Baie de puțină și acid carbonic.

Natura prin pozițiile ei variate și pitorești îți înalță sufletul, iar aerul curat, bogat în ozon, îți întărește plămâni.

În zilele călduroase de vară e cel mai plăcut loc climateric din țară, având întocmiri cu totul confortabile. Distanța dela Sibiu la sanator se face cu cursa de automobil zilnic pe un drum bine îngrijit. Sezonul se începe la 1 Iulie.

Prospecte și informațiuni cereți dela Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române din Sibiu.

INFORMATIUNI

Comemorarea lui Zaharie Bolu. Duminecă, în 11 l. c., s'a făcut la Sighișoara comemorarea merituosului fiu al bisericii și al neamului nostru, Zaharia Bolu, dela a cărui moarte se împlinesc 40 de ani. Născut în Sighișoara, în anul 1834, Zaharia Bolu a lucrat ca profesor seminarial în Sibiu, ca redactor al Telegrafului Român în 1863—1865, apoi ca protopop și asesor consistorial. A publicat un număr însemnat de cărți didactice, cuvântări ținute la diferite ocazii, traduceri ș. a. În Ardeal era considerat, ca o rară podoabă în materie de predică. Orașul său natal, Sighișoara, l-a serbat acum prin o procesiune, condusă de părintele protopop din localitate, Em. Stoica, asistat de alți preoți, până la noua casă parohială, unde s'a pus o placă comemorativă, și unde s'a ținut parastasul. În cuvântări îngrijite, rostite de fruntași locali, s'au pomenit cu recunoștință frumoasele însușiri sufletești ale fostului cărturar și luptător bisericesc și național din Ardealul de pe vremuri.

Pentru orfelinatul Arhidiecezan. Cu ocaziunea sesiunii Adunării eparhiale din anul acesta, dl deputat Ioan Gîrguru, directorul societății «Mica» din Brad a binevoit a dona diurnele sale în sumă de 1321 Lei pe seama Orfelinatului Arhidiecezan. I se exprimă mulțumită. Oficiul de casă consistorial.

Aviatorul mult regretat, Aurel Vlaicu, va fi comemorat, în cadrul unor însuflețite serbări, atât la Orăștie, cât și în satul de naștere, Binținți, al aviatorului. În 24 Iunie, Sâmbătă, se celebrează parastas în biserică ortodoxă română din Orăștie, unde vor lua cuvântul reprezentanții înalțelor autorități. Cuvântul bisericii noastre îl va rosti, în numele I. P. S. Sale Mirtopolitului Nicolae al Ardealului, P. S. Sa Arhiepiscopul vicar Vasile Stan. Pentru serbările dela Orăștie și Binținți și-au anunțat participarea numeroase persoane din toate clasele sociale ale țării.

Impotriva atacurilor aduse reprezentanților cultului ortodox prin articole și gravuri de prost gust, apărute în unele publicații sau afișate în vitrine, patriarhia a intervenit la parchetul general și a cerut să se aplice dispozițiile legilor care prevăd pedepse pentru asemenea fapte.

50 de ani de preoție. Preotul nostru din comuna Zlaști, prot. Hunedoarei, părintele Leontin Ungar, și-a serbat, a doua zi de Rusalii din anul curent, jubileul preoției sale de o jumătate de veac. A fost o serbătoare modestă, dar cu atât mai impresionantă. Colegi prieteni și cunoscuți au felicitat, călduros pe bătrânul și vrednicul slujitor al altarului.

La adunarea poporală, de curând ținută în Dumbrăveni, jud. Târnava mică, au luat parte, în mare număr, popor și cărturari, spre a manifesta împotriva năzuințelor revizioniste de peste hotare. Sentimentele naționale creștinești ale asistenței din această adunare au fost tălmăcite, în cuvinte alese și demne, prin vorbirea rostită de tinerul preot din comuna Alma, Terente Radu, care a știut găsi termeni potriviți în apărarea dreptului nostru asupra granițelor firești și istorice ale patriei române de astăzi.

Cursurile universității populare «Nicolae Iorga» din Vălenii de munte se țin între 15 Iulie—15 August. În timpul cursurilor va funcționa o cantină și căminuri pentru băieți și fete. La sfârșitul cursurilor se va face o excursie în Italia. Inscriserile pentru cursuri se fac pe adresa: *Universitatea populară «Nicolae Iorga», Bulevardul Schitu Măgureanu Nr. 1 București I*

Examenenele de bacalaureat se încep în 25 Iunie și se țin în 69 de centre.

Convocare. On. membri ai Asociației pentru literatura română și cultura poporului român, aparținători despărțământului XXIX Mediaș, sânt convocați în adunare generală care se va ținea Duminecă, în 25 Iunie 1933, ora 4 d. a. în localul școlii primare Nr. 1 din Mediaș.

Fidanțare. Domnișoara Aurelia Soare (Porumbacu de sus) s'a fidanțat cu dl Vasile Isacu (Sibiu). Iunie 1933.

Jocurile pasionale, în felul reprezentațiilor din Germania, dela Oberammergau, comună vestită prin teatrul ei popular, se introduc și în comuna șvabească Budaörs din Ungaria. Șvabii de aici, bărbați și femei, au luat adecă hotărârea să imiteze întocmai pe cei din Germania și se reprezintă Patimile lui Isus. Vor fi de față la reprezentații, potrivite pentru meditații creștine, nu numai germani din Ungaria, ci și maghiari dela Budapesta, — cu cât mai mulți, cu atât mai bine pentru ei, și pentru alții.

Luăți și citiți cartea acum apărută: ORTODOXIA, de Sergiu Bulgakoff, în românește de Nicolae Grosu.

Se vinde la Librăria Arhidiecezană Sibiu. Prețul cărții, de 245 pagini, 120 Lei.

STIRI LOCALE

Serbare câmpenească. Reuniunea culturale națională a meseriașilor români din Sibiu, Reuniunea femeilor meseriașilor români din Sibiu pentru ocrotirea neputincioșilor, Societatea națională a meseriașilor, industriașilor și comercianților patroni români din Sibiu, Parohia ortodoxă română din Sibiu II inferior, invită la *serbarea câmpenească*, (maialul), ce se va ținea Duminecă, în 25 Iunie 1933 în Dumbrava orașului. — (La caz de timp nefavorabil maialul se ține Duminecă în 2 Iulie). Plecarea dela localul «Reuniunii», strada Brukenthal Nr. 17, la ora 8^{1/2}, dimineața.

Muzică în parcul Sub arini. Orchestra orașului Sibiu va da, și în vara ce începe, mai multe concerte în frumosul parc de Sub arini. Întâitul concert, cu program ales și variat, în care se cuprind și muzică românească, se ține Joi, în 29 Iunie 1933, ora 8:30 seara.

Poșta redacțiunii

Dlul D. în D. Primăvară șcl. nepublicabile.

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Plecă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	5 ⁰⁰ , 12 ³⁰ , 15 ⁰⁰	8 ³⁰ , 17 ³⁰ , 22 ⁵⁵
Brașov, Făgăraș	5 ²⁰ , 12 ⁵⁵ , 19 ³⁰	11 ⁴⁴ , 19 ¹⁵ , 7 ⁵⁰
Cisnădie	6 ¹⁰ , 13 ⁴⁰ , 19 ⁰¹	7 ²⁸ , 14 ⁵⁵ , 21 ⁰⁰
Copșa-mică	3 ⁰⁵ , 9 ⁵⁵ , 13 ⁰¹ , 16 ⁵⁴ , 23 ³²	4 ³³ , 7 ²¹ , 14 ¹⁵ , 19 ⁰⁴ , 0 ⁰¹
Ocna-Băi	8 ⁰⁰ , 11 ¹⁵ , 19 ⁰⁰	9 ⁰⁰ , 12 ¹⁵ , 20 ⁵⁵
Peatra-Olt, Buc.	9 ⁰⁵ , 15 ⁰⁰ (ac.), 17 ⁰⁰ , 20 ⁰⁰ (ac.)	16 ³⁰ (ac.), 22 ⁴⁵ , 9 ⁵⁰ (ac.), 12 ⁰⁷
Sighișoara Agn.	5 ⁵⁵ , 17 ⁴⁰	16 ⁵⁵ , 8 ⁰⁵
Vurpăr	17 ⁴⁰	8 ⁰⁵

Allo!

Hotel „BULEVARD“

Allo!

din frumoasa stațiune climaterică Sibiu, complet renovat, nou și elegant mobilat, s'a deschis din nou și oferă publicului vizitator cel mai desăvârșit confort

➡ Bae în hotel! ■ Serviciul ireproșabil! ■ Prețuri modeste! ➡

[15]2-2 R. S.

Nr. 249/1933

(36) 1-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiilor mai jos însemnate, din protopopiatul Geoagiu, toate de clasa III-a, se publică concurs repetit cu termen de 15 zile dela prima apariție în Tel. Român.

Venitele împreună cu aceste posturi sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotației dela stat, și anume:

1. **Almașul Mare Brădet**, una ferdelă de cucuruz sfărâmat dela fiecare casă, stola obișnuită.

2. **Bulbuc cu filia Curpeni**, una ferdelă de cucuruz sfărâmat dela fiecare casă, casă parohială, stola obișnuită.

3. **Ceru-Băcăinți**, una ferdelă de cucuruz smicurat de casă, casă parohială, stola obișnuită.

4. **Cheile Cibului**, stola obișnuită, 27 jugăre sesiune parohială și locuință.

5. **Folt**, salariul dela stat conform coalei B, locuință în natură, sesiune parohială 6 jugăre de 1-a calitate, circa 2 jugăre cimitir, stola stabilită în ședința consiliului parohial ținută la 2 Ianuar 1933, drept de lemne de foc și pșunat.

6. **Homorod-Joseni**, parohie fruntașă, 17 jugăre sesiune parohială, stola obișnuită, casă parohială și câte 2 dcl. cucuruz sfărâmat dela fiecare fum.

7. **Mada**, 14 jugăre sesiune parohială, casă parohială, câte 2 dcl. cucuruz sfărâmat de fiecare casă, stola obișnuită în protopopiat.

8. **Valealepii**, una ferdelă de cucuruz smicurat de casă, stola obișnuită.

Concurenții își vor înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul deschis și pe lângă prealabila încuviințare a Preavenentului Consiliu arhiepiscopesc, se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii și referințele locale.

Oficiul protopopesc ortodox român de Geoagiu în înțelegere cu consiliile parohiale.

Geoagiu, la 28 April 1933.

V. Goron
protopop.

Nr. 171/1933.

(37) 1-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III Boz, protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

1. Venitele sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Sesiune parohială de 20 jug. (15 jug. arătură, 5 fânaș).

3. Una ferdelă cucuruz de fiecare familie.

4. Cvartir corespunzător.

5. Folosirea grădinei parohiale de lângă cimitir.

6. Stola stabilită în tract.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal și se vor prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 19 April 1933.

Oficiul protopopesc al Mercurii în înțelegere cu cons. parohial din Boz.

Avram S. Pecurariu
protopop

Nr. 807

(31) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II Vulcan, protopopiatul Branului, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat.

2. Cele fasonate în coala B.

3. Locuință parohială corăspunzătoare.

4. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poțiti să-și înainteze, în termen, cererile, provăzute cu toate documentele necesare, Oficiului protopopesc Bran, să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Zărnești, 25 Mai 1933.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 370/1933

(30) 1-3

Concurs

Bazat pe ordinul Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 2975 Bis. a. c. și în înțelegere cu consiliul parohial, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei a doua, de cl. I Poiana Măru-lui, protopopiatul Bran.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.

2. 6 jugăre sesie parohială.

3. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare, și cu autorizația de a concura dela Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, iar concurenții se vor prezenta în parohie, în vre-o Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Zărnești, 20 April 1933.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nr. 4785/933 Școl.

Concurs

La școala normală ortodoxă „Andrei Șaguna” din Sibiu, secția de băeți, sânt vacante, cu începutul anului școlar 1933/34, următoarele catedre:

1. Catedra Nr. 4 Limba franceză,
2. Catedra Nr. 5 Științele pedagogice,
3. Catedra Nr. 7 Științele agricole,
4. Catedra Nr. 18 Violina, cu cântarea bisericească.

Deritorii de a ocupa vreuna dintre aceste catedre vor înainta cerere, împreună cu actele personale și de studii, până cel mult la la 15 Iulie c. Consiliului Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, în Sibiu.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 23 Mai 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 4861/933 Școl.

Concurs

La liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov sânt vacante cu începutul anului școlar 1933/34 următoarele catedre:

1. Catedra Nr. 1. Religia
2. " " 2. Rom.-Latina
3. " " 3. Limba franceză.

Deritorii de a ocupa vreuna dintre aceste catedre vor înainta cerere, împreună cu actele personale și de studii, până cel mult la 15 Iulie 1933 Consiliului arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, în Sibiu.

Sibiu, din ședința secției culturale dela 23 Mai 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 4961/933 Școl.

Concurs

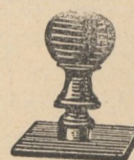
La liceul ortodox român «Avram Iancu» din Brad sânt vacante cu începutul anului școlar 1933/34 următoarele catedre:

1. Catedra Nr. 2. Româna-Latina,
2. " " 3. Româna-Filosofia,
3. " " 5. Limba franceză,
4. " " 6. Limba germană,
5. " " 8. Geografia Drept,
6. " " 9. Matematica,
7. " " 11. Științele naturale,
8. " " 13. Desemn-Caligr.,
9. " " 14. Educația fizică.

Deritorii de a ocupa vreuna dintre aceste catedre vor înainta cerere, împreună cu actele personale și de studii, până cel mult la 15 Iulie 1933 Consiliului Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, în Sibiu.

Sibiu, din ședința secției culturale din 23 Mai 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Tot felul de

STAMPILE

din cauciuc, montate pe mâner de lemn, în doze sau ceasornice portative, frumos nichelate, sigile din metal pentru ceară, tăblițe emailate, tăblițe din alamă cu inscripții gravate, în orice dimensiuni, precum și tot felul de **imprimate** furnizează pe lângă prețuri modeste

Tipografia și prima fabrică română de stampile

OCT. L. VESTEMEAN

Sibiu, Str. Tribunei 14 — Telefon 113

Comande se primesc și la Libr. Arhidiecezană, Sibiu

Nr. 102/1933

(34) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Dealul-mare, cu filia Gruelaci, protopopiatul Băița, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform coalei B.

2. Dela materia Dealul-mare folosința sesiunii parohiale în mărime de 3 jug. 348 st. p. arător.

3. Dela filia Grudaci, folosința sesiunii parohiale în mărime de 1 jug. 540 st. p. arător.

4. Venitele stolare obicinuite în parohie.

Reflectanții la acest post vor înainta în termen cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, la care vor adnexa autorizația de a concura eliberată de Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Sibiu, subsemnatului oficiu protopopesc Băița, și cu prealabila încuviințare a acestuia se vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Băița, la 12 Mai 1933.

Oficiul protopopesc ort.-rom. Băița în înțelegere cu comitetul parohial.

Dumitru Secărea
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.